

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2008. évi szeptember hó 19. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság a csalás büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Tolna Megyei Bíróság 12.B.124/2007/23. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú bíróság határozatát a 2008. évi január hó 15. és 22. napjain megtartott nyilvános tárgyalás alapján hozta meg.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 14.740 (tizennégyezer-hétszáznegyven) forint bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosbításért, hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása végett, míg a védő a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a tárgyaláson jelen lévő képviselője útján bizonyítás felvételére, majd annak teljesítését követően - a súlyosbítást célzó fellebbezés egyidejű visszavonásával - az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - a Be.351.§ (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írtak szerint - megalapozatlannak találta: az a bűncselekménnyel okozott kár tekintetében nem teljesen felderített, illetve az első

integrációs szerződés részteljesítésének az időpontjait érintően iratellenes megállapításokat tartalmaz. Ezen túlmenően eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság, amikor az egészségi állapota miatt ki nem hallgatható **1.számú tanú** tanúvallomását anélkül vette számba és értékelte, hogy azt felolvasással a bizonyítás anyagává tette volna.

Ezért a másodfokú bíróság - a Be.353.§ (1) bekezdése alapján - bizonyítást rendelt el, s a fellebbezési tárgyaláson meghallgatta az ügyben eljáró **1.számú szakértő** igazságügyi könyvszakértőt, valamint a Be.296.§ (1) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával felolvasta az **1.számú tanú** nyomozás során jegyzőkönyvbe foglalt vallomását.

A felvett bizonyítás, valamint az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - a másodfokú bíróság a tényállást az alábbiak szerint helyesbítette:

- A 4. oldal 7. bekezdésében foglaltaktól eltérően az első - egyébként 9.545.000. forint értékű - vásárlásra 2004. február 23-án került sor. Ezt követően a további - sorrendben 6.346.620, 12.096.000, 7.876.638, valamint 22.823.924 forint értékű - részteljesítések a 2004. évi február hó 24., az április hó 13. és az április hó 8. napjain történtek meg (*nyomozati iratok I/127-129. oldal*).
- A T..... Kft-nek értékesített műtrágya és vetőmag együttes értéke helyesen 2.988.485 forint volt (*nyomozati iratok I/497-517. oldal*).

Az ekként helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítékokat hiánytalanul összegyűjtötte. Elkerülte ugyanakkor a figyelmét a sértett által rendelkezésre bocsátott, illetve az eljárás későbbi szakaszában feltárt számlák tartalmi különbözősége; az a körülmény, hogy a feljelentéshez csatolt és a könyvszakértői vélemény alapjául szolgáló okiratok végösszege maradéktalanul nem egyezett meg. Az igazságügyi könyvszakértő ismételt meghallgatását ez tette szükségessé.

A szóban forgó felderítetlenség kiküszöbölése érdekében felvett bizonyítással azonban nem lehetett az okozott kár összegét pontosítani. A szakértő ugyanis e kérdés megválaszolásakor - a korábbi módszeréhez hasonlóan - az integrációs szerződéssel érintett gazdasági társaságok könyvelési anyagának az összehasonlító elemzéséből indult ki, azt vizsgálva, hogy melyek azok a számlák, amelyek mindkét cég iratanyagában helyet kaptak. Csak ez utóbbiakat tekintette a szállító részéről teljesítettnek, azokat pedig, amelyek nem szerepeltek a vevő - több

szempontból is kifogásolható, az adóhatósági ellenőrzés alkalmával rendkívül hiányosnak talált - könyvelésében, figyelmen kívül hagyta. Ezzel magyarázható a feljelentésben szereplő számlák eltérő végösszege is.

Végző soron tehát helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a M... Vetőmagtermelő- és Értékesítő Kft. telephelyéről elszállított termékek együttes értékét - a fentebb hivatkozott szakértői vélemény alapján, a Be.4.§ (2) bekezdésében megfogalmazott elv messzemenő szem előtt tartásával - 71.236.456 forintban határozta meg. Ténymegállapításait mindössze az egyes részteljesítések időpontja, valamint - egy, az ügy érdemi megítélését nem befolyásoló számítási hibára visszavezethetően - a T.... Kft-nek átadott árucikkek számlával igazolt ára tekintetében kellett pontosítani.

A döntő részben objektív (tárgyi) bizonyítékokon alapuló tényállás megalapozott, az a fenti helyesbítésekkel - a Be.352.§ (2) bekezdésében írtak folytán - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Ekként a felmentést célzó jogorvoslati kérelem megalapozatlannak bizonyult.

A cselekmények minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

A Btk.318.§ (1) bekezdése értelmében csalást követ el az, aki jogtalan haszonszerzés érdekében mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart. E tényállási elemek megvalósítását az elsőfokú bíróság - határozatának a Be.258.§ (3) bekezdés d) és e) pontja szerinti részében - nagy körültekintéssel vizsgálta, érvelése minden részletében meggyőző és helytálló.

Az integrációs szerződések megkötésére azért került sor, mert a vádlott olyan látszatot keltett, mintha mezőgazdasági tevékenységet folytatna, s így az integrátor által forgóeszközként rendelkezésre bocsátott vetőmagot és műtrágyát az „.....2001. Kft. növénytermesztésre használná fel. Az ehhez szükséges feltételekkel azonban a vádlott egyáltalán nem rendelkezett, a megállapodás megkötésekor is olyan földterületeket jelölt meg, amelyeket - tulajdonosi, illetve bérlői jogosultság hiányában - bizonyosan nem vonhatott művelés alá. Arra is visszavezethetően, hogy az ekkor sajátjának vallott ingatlanokat esetenként a földhivatali nyilvántartás alapján azonosítani sem lehetett.

Mindezek ismeretében, megfelelő biztosíték nélkül a sértett gazdasági társaság képviselői nyilvánvalóan nem járultak volna hozzá a termelésre fordítandó árucikkek - több részletben történő - kiszállításához. Ez csak úgy történhetett meg, hogy a vádlott fellépése és előadásai folytán téves ismeretekkel bírtak a szerződő

partnerük teljesítési készségéről és képességéről, különösen az első integrációs szerződés aláírását követően, amikor a vádlott azt hangoztatta, hogy a növénytermesztés zavartalanul folyik és a termés kilátásai is kedvezőek.

Ilyen előzmények után kötöttek a felek - 50 VENY-2/1/3/D. szám alatt - mezőgazdasági termékértékesítési megállapodást, éppen azon a napon, amikor a vádlott az „..... 2001. Kft. színlelt szerződéssel történő „értékesítése” mellett döntött. A szóban forgó időpontban, 2004. október 21-én e gazdasági társaságot - pusztán a jelen ügyben vizsgált teljesítés elmaradásából kifolyólag - már hozzávetőlegesen 56,6 millió forint fizetési kötelezettség terhelte, olyan mértékű adósság, amely önmagában kétséggé teszi azt, hogy az üzletrészek átruházása mögött legális, valódi gazdasági célkitűzés állt volna. Különösen igaz ez annak ismeretében, hogy az új tagok semmilyen üzleti elképzeléssel nem bírtak; éppen ellenkezőleg, a büntetett előéletű J. I. - mivel több eljárás is indult ellene - a hatóságok elől ismeretlen helyre költözött, éppúgy, mint az ukrán állampolgárságú, magyarországi tartózkodási engedéllyel nem rendelkező Sz. I. is.

A vádlott tehát e színlelt megállapodással a hitelezői igények érvényesítését, illetve a számonkérés lehetőségét kívánta megnehezíteni. Ez utóbbit nyilvánvalóan annak tudatában, hogy a sértett tévedésbe ejtése, valamint tévedésben tartása miatt büntetőjogi felelősséggel tartozik. Ezzel magyarázható végül az is, hogy az okozott kárt később olyan vetőmag rendelkezésre bocsátásával igyekezett csökkenteni, amelynek eredetét maga sem kívánta feltárni.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság némileg pontatlanul tárta fel.

A súlyosító körülmények köréből mellőzni kellett a bűnhalmazatra történő utalást, az ugyanis a Btk.85.§ (3) bekezdésében megfogalmazott aszperációs elv alkalmazása mellett a kétszeres értékelés tilalmába ütközne. A vádlott korábbi elítéléseivel, kifogásolható életvezetésével összefüggésben pedig helyesen az értékelendő a terhére, hogy visszaeső, illetve az annak megállapításához szükséges mértéken túl is volt büntetve.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés - e pontosítások mellett is - alkalmas a Btk.37.§-ban megfogalmazott célok elérésére, azok rövidebb tartamban történő meghatározására nincs törvényes indok és lehetőség.

Következésképpen az enyhítésre irányuló fellebbezés sem volt megalapozott.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta; azzal a helyesbítéssel, hogy a nyilvános tárgyalás megtartására - a határozat bevezető részében félreérthető módon megfogalmazottakkal szemben - a 2008. évi január hó 15. és 22. napjain került sor.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2008. szeptember 19.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Tolna Megyei Bíróság 12.B.124/2007/23. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.45/2008/5. számú végzése folytán a 2008. évi szeptember hó 19. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke